

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Quod spiritus sanctus eadem proprietate donum dicitur, qua spiritus sanctus, & vtroq[ue] modo relatiuè ad patrem & filium. F

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

potest dici Trinitas pater, nisi forte trāslatiue ad creaturam propter adoptionē filiorum. Quod enim scriptum est. Audi Israel, Dominus Deus tuus, Deus vnus, nō utiq; excepto filio aut spiritu S. oportet intelligi: quē vnum Dominum Deum nostrum rectē dicimus etiā patrem nostrum p gratiā suam nos regenerantē. De hoc etiam Hilar. in 6. lib. de Trin. ait: Omnibus per fidem Deus pater est, quibus est pater per eam fidē, qua Iesum Christum Dei filium confitemur: Ecce ostensum est, quare proprium dicatur esse Dei nati, quod filius est. quia scil. ipse solus natus proprie dicitur. Vnde Hilar. in l. de Trin. ait: Dñs dicens, clarifica filium tuū non solo nomine contestatus est se esse filium, sed & proprietate Nos filii Dei sumus, sed non talis hic filius. Hic enim verus & proprius est filius: origine, non adoptione, veritate non nuncupatione, natiuitate nō creatione.

Quod spiritus sanctus dicitur proprie donum Dei, que proprietate est donum, vt filius natiuitate: & vtroq; modo dicitur relative & secundum eandem relationem.

Ita etiam de spiritu S. dicendum est, qui proprie dicitur donum Dei, cum tamen & alia plura sint dona Dei. Sed spiritus S. in proprietate immutabili & æterna donum est, sicut filius proprietate est filius. Eo enim dicitur donū. quo spiritus S. & vtroque utiq; nomine relative dicitur, eademq; relatione dicitur spiritus S. & donum, licet ipsa relatio non ita appareat hoc nomine spiritus S. sicut in hoc nomine donum. Vnde August. in v. li. de Trin. ait: spiritus sanctus qui non est Trinitas, sed in Trinitate intelligitur, in eo quod proprie dicitur spiritus sanctus, relative dicitur, cum ad patrem & filium refertur: quia spiritus sanctus, & patris, & filii, spiritus est. sed ipsa relatio non appa-

Ioan. 17. 4

F

Cap. vi. in medio.

appa-

Cap. eodem
n. paulo in-
ferius.

apparet in hoc nomine: apparet autem cū dicitur donum Dei. Donum n. est patris & filii, quia à patre procedit, & à filio: ergo Spiritus S. ineffabilis quædam patris filiiq; communio est. Et ideo fortasse sic appellatur vt iam diximus, nec iterare piget quæ patri & filio potest eadem appellatio conuenire, nam hoc ipse proprie dicitur, quod illi communiter quia etiam pater Spiritus, & filius Spiritus; & pater sanctus, & filius sanctus. Vt ergo ex nomine quæ vtriq; conuenit, vtriusq; cōmunio significetur, vocatur donum amborum Spiritus S. Ecce habes quare Spiritus S. proprie dicatur donum, & quod relatiue dicitur, siue donum, siue Spiritus sanctus; & quod nomen sibi proprium tenet, quod cōmuniter patri & filio cōuenit, sed diuisim. Et est scēdum quod cum pater vel filius dicitur Spiritus siue sanctus, neutrum relatiue dicitur, sed secundum substantiam.

An pater, vel filius, vel Trinitas ipsa possit dici Spiritus sanctus.

Cap. 11. fere
ad principium.

Iaan. 4. ca.

Ibid. conti-
nua.

HIC queri potest, vtrum pater vel filius vel etiam ipsa Trinitas possit dici Spiritus sanctus, sicut disiunctim dicitur & Spiritus & S. De hoc Aug. in 5. libr. de Trin. sic ait: Trinitas nullo modo potest dici filius: Spiritus vero sanctus potest quidē vniuersaliter dici, scēdum id quod scriptum est: Quoniam Deus Spiritus est. Itaque pater & filius & Spiritus sanctus quoniam vnus Deus est, & vtrique Deus sanctus est, & Deus Spiritus est, potest appellari Trinitas & Spiritus sanctus. Sed tamen tunc Spiritus sanctus relatiue non dicitur secundum essentiam; quia proprie Spiritus sanctus, qui non est Trinitas, sed in Trinitate, dicitur relatiue.

Quidam